

УДК 338.1

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ - МЕНЕДЖЕРІВ

*Водолажська Т. О., к.е.н., доцент,
tatyana.vodolazhska@gmail.com,*

*Попович Є. С., здобувачка вищої освіти-бакалавр 4 року навчання,
lizaropovich1402@ukr.net,*

*Грачов Д. С., здобувач вищої освіти-бакалавр 4 року навчання,
grachov0010@gmail.com,*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасній системі вищої освіти України перед вищими навчальними закладами існує ключове завдання – якісна підготовка висококваліфікованого конкурентоздатного на відповідному ринку праці фахівця. В нинішніх умовах таким вважається випускник освітньої програми за окремою спеціальністю, який за час навчання опанував необхідні знання, уміння та набув потрібні навички, і водночас зможе і буде ефективно використовувати їх в практичній діяльності для виконання поставлених цілей і завдань [1]. Тому широкого розповсюдження в освітній галузі набув компетентнісний підхід, що дозволяє на максимальному рівні досягти такого результату та забезпечити адаптивність майбутніх фахівців шляхом формування та розвитку їх компетентності, в тому числі професійної.

Впровадження компетентнісного підходу в систему вищої освіти дозволить забезпечити її взаємодію з ринком праці, а також «оновити зміст, методологію та середовище навчання» [2, с. 59].

Оскільки Україна реалізує політику інтеграції в міжнародний (зокрема, європейський) освітній простір, то доцільно, насамперед, розглянути сукупність із восьми компетентностей, якими мають володіти громадяни Європейського союзу (у відповідності до Європейської довідкової рамки (2018 р.)):

- «грамотність (Literacy competence);
- багатомовна компетентність (Multilingual competence);
- математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering);
- цифрова компетентність (Digital competence);

- особистісна, соціальна та навчальна компетентність (уміння вчитися) (Personal, social and learning to learn competence);
 - громадянська компетентність (Citizenship competence);
 - підприємницька компетентність (Entrepreneurship competence);
 - компетентність культурної обізнаності та самовираження (Cultural awareness and expression competence)» [3, с. 12–13].

Базуючись на цих загальних ключових компетентностях має формуватися також і професійна компетентність майбутніх випускників вищих навчальних закладів за різними галузями та спеціальностями. Наприклад, до переліку складових професійної компетентності майбутнього фахівця з менеджменту включені наступні складові : стратегічна, психологічна, виробнича, естетична, адміністративна, спілкувальна, морально-етична, корпоративна компетентності [4, с. 31].

Тому під час розроблення освітньо-професійних програм у галузі 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», відповідних навчальних планів, силабусів за освітніми компонентами потрібно, насамперед, забезпечити набуття зазначених компетентностей, що дозволить їх випускникам стати конкурентоспроможними спеціалістами та виконувати різні завдання.

Література:

1. Лалак Н. В., Шестак А. Ю. Особливості формування професійної компетентності майбутніх менеджерів освіти. *Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі* : зб. тез доп. III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 6 листопада 2020 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.І. Бондар (гол.ред.) та ін. Мукачєво : МДУ, 2020. 365 с. С. 308-310. URL : https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B5%D0%B7_06.11.2020_.pdf
2. Панфілов Ю., Фурманець Б. Компетентнісний підхід в освіті : досвід, проблеми, перспективи. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2017. № 3. С. 55-67. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Tipuss_2017_3_8
3. Глушко Оксана. Компетентнісний підхід в освіті: європейський досвід. *Науково-педагогічні студії*. 2021. № 5. С. 8-21. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/1592976>
4. Березюк Т. П. Модель формування професійної компетентності майбутніх менеджерів в умовах ЗВО. *Збірник наукових праць РДГУ*. 2018. № 11. С. 28-35. URL : https://prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/5/5